

ROZWÓJ SPOŁECZNO – EMOCJONALNY

CZEŚĆ 4

Drodzy Rodzice!

W tej części z zakresu wspomagania rozwoju społeczno –emocjonalnego dzieci, proponujemy Państwu:

- **„KARTY PRACY”** – z zakresu wspomagania rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci.
- **„Z DZIECKIEM W ŚWIAT WARTOŚCI”**
– program nauczania uniwersalnych wartości moralnych – **„UCZCIWOŚĆ”**
(informacje dla rodziców)
- **„PODRÓŻ KU WARTOŚCIOM – UCZCIWOŚĆ”**
– zabawy i zadania dla dzieci.

- **„KARTY PRACY” – z zakresu wspomagania rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci:**

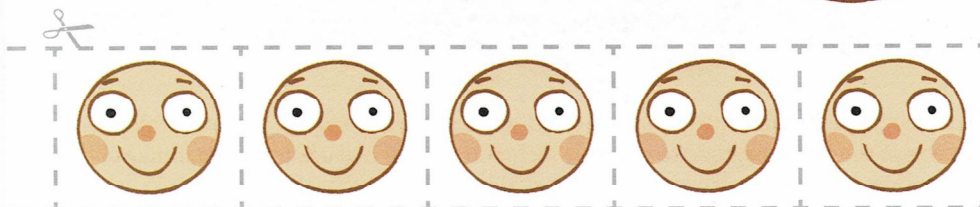
KARTA PRACY NR 1

7

Karta pracy

12.05.

- 1 Przyjrzyj się pajacykowi i powiedz, jak on się czuje. Czy coś cię roześmiesza w jego wyglądzie? Przyklej w tych miejscach uśmiechnięte buźki 😊.

KARTA PRACY NR 2

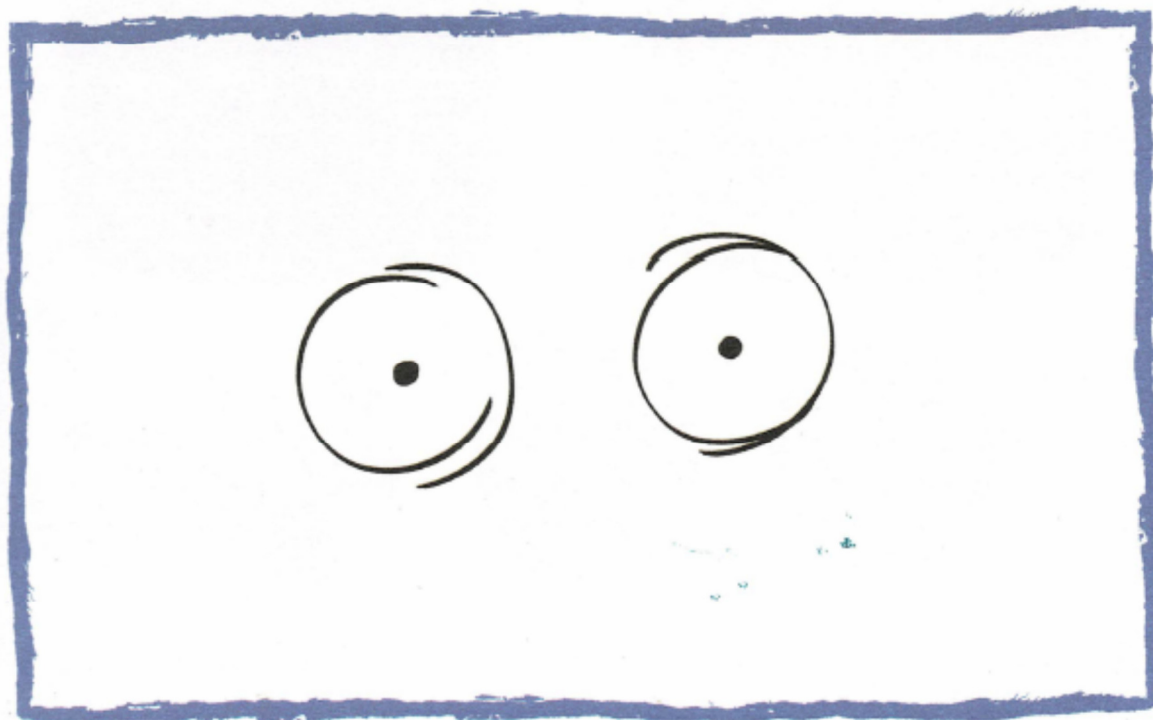
- 1 Wysłuchaj uważnie wiersza i powiedz, czy ty też boisz się STRACHÓW z wiersza? Czego boisz się najbardziej?

Strachy

Było sobie małe miasto.
Fajnie było w nim, choć ciasno.
Domy miały złote dachy,
a w tych domach żyły strachy.
Jakie strachy?
Czy ja wiem?
Może STRACH PRZED DUŻYM PSEM,
STRACH PRZED BURZĄ,
PRZED ANGINĄ,
STRACH PRZED TATY GROŻNĄ MINĄ...
Raz dziewczynka jakaś mała
do miasteczka przyjechała i wrzasnęła:
– Ram, tam, tam!
A ja STRACHY w nosie mam!
Jeśli wam odwagi brak,
też możecie wrzasnąć tak!

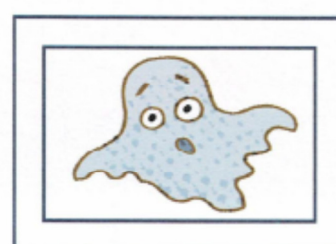
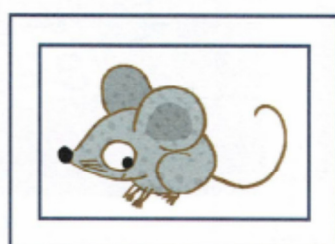
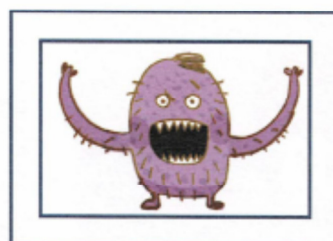
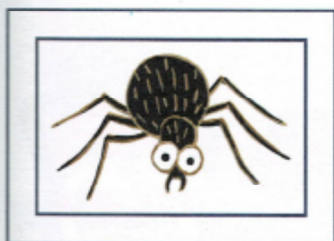
Dorota Gellner

- 2 Jak wyobrażasz sobie strach? Czy znasz takie powiedzenie „Strach ma wielkie oczy”? Dorysuj do wielkich oczu postać STRACHA. Jakiego koloru użyjesz?

KARTA PRACY NR 3

- 1 Które „straszydła” przedstawione na obrazkach wywołują w tobie największy niepokój? Wybierz dwa z nich i pokoloruj na czarno ramki z ich podobiznami. Nazwy obrazków podziel na sylaby. Co czujesz, jak się zachowujesz, gdy czegoś się boisz?

- 2 Jacek postanowił zrobić latawiec z duszków, aby oswoić się ze strachem. Pomóż mu nawlec duchy na sznurek – od największego do najmniejszego.

KARTA PRACY NR 4

- 1 Odrysuj swoją dłoń i przyklej na niej obrazek przedstawiający twoje ulubione zajęcie. Jeśli masz kilka zajęć, które chętnie wykonujesz – możesz nakleić więcej obrazków.

- 2 Jak się czujesz, gdy robisz to, co lubisz? Opowiedz o tym, co cię interesuje.

➤ **„Z DZIECKIEM W ŚWIAT WARTOŚCI”**
– program nauczania uniwersalnych wartości
moralnych – **„UCZCIWOŚĆ”**
(informacje dla rodziców)

*„Ważne sprawy nie ulegają zmianie.
Wciąż należy być uczciwym i prawdomównym (...)”*

Laura Ingalls Wilder

**Drodzy Rodzice proponujemy Państwu program do
pracy w domu z dzieckiem, który obejmuje
dwanaście uniwersalnych wartości moralnych. Są
to:**

- 1. Szacunek -05.05.2020r**
- 2. Uczciwość – 12.05.2020r**
- 3. Odpowiedzialność**
- 4. Odwaga**
- 5. Samodyscyplina – umiar i rozwijanie własnego
potencjału**
- 6. Pokojowość**
- 7. Sprawiedliwość**
- 8. Szczęście, optymizm, humor**
- 9. Przyjaźń i miłość**
- 10. Solidarność**
- 11. Piękno**
- 12. Mądrość**

**W tym tygodniu omówimy drugą wartość moralną z
lity:**

„UCZCIWOŚĆ”

Ucząc uczciwości musimy sami postępować uczciwie. Dzieci uczą się wszystkiego przede wszystkim przez naśladownictwo. Obserwując zachowanie dorosłych uczą się funkcjonowania w społeczeństwie a także postępowania, które powinno być oparte na wartościach moralnych. Jako rodzice i wychowawcy powinniśmy być wzorem uczciwości, abyśmy mogli wymagać jej od dzieci.

Zastanówmy się, jak reagujemy na dziecięce wypowiedzi - czy z uwagą i życzliwością, czy krytycznie i wrogo? Od tego zależy, jaką strategię wybiera dziecko w przekazywaniu nam informacji - i do jakiej się przyzwyczai - czy do mówienia prawdy, czy do oszukiwania.

Gdy zauważymy, że dziecko nie mówi prawdy, dajmy mu szansę na poprawę. Przerwijmy mu grzecznie słowami: **„Proszę, pomyśl jeszcze raz. Czy na pewno tak było? to bardzo ważne, by mówić jak było naprawdę”**. Jeśli dziecko przyznaje się do winy i wyraża skruchę, nie karzmy go, doceńmy raczej jego odwagę i budzące się sumienie, jego wewnętrzny kompas moralny. Pamiętajmy:

„Istotą nauczania wartości jest wspieranie dzieci w procesie budowania przez nie własnego mocnego systemu wartości oraz dążenie do tego, by stosowały one w życiu wartości moralne nie ze strachu przed karą lub pod presją, lecz z wewnętrznego przekonania i potrzeby. Naszym zadaniem jest nauczanie dzieci czerpania radości i dumy z własnej uczciwości i innych wartości moralnych”

SKŁADOWE UCZCIWOŚCI:

- **mówienie prawdy, nawet gdy jest dla nas niewygodna i może nas narazić na przykrości**
- **niesięganie po cudzą własność bez wiedzy i zgody właściciela**
- **staranne i należyte wykonywanie swoich prac i obowiązków**

Uczymy dzieci czerpania przyjemności z tego, co dobre. Dajmy każdemu dziecku szansę odnoszenia sukcesów na własną miarę.

Uczciwość buduje nasze poczucie własnej wartości, a także zaufanie innych do nas; pozwala unikać błędów, strat i nieszczęść. Poprzez uczciwość okazujemy szacunek innym - dbamy o ich dobro i uczucia, a także sobie - dbamy o dobre imię, wiarygodność i dobre samopoczucie moralne.

➤ **„PODRÓŻ KU WARTOŚCIOM – SZACUNEK”**
–zabawy i zadania dla dzieci.

ĆWICZENIE NUMER 1

Wobec kogo i czego należy być uczciwym?

- wobec samego siebie
- wobec innych ludzi
- wobec pracy i obowiązków
- w obliczu faktów, zjawisk, spotykających nas problemów
- inne przykłady

**Poprośmy dzieci by spróbowały zdefiniować uczciwość.
Co według nich jest najważniejsze w tej wartości?**

*„Uczciwość to mówienie i poszanowanie prawdy,
rzetelność, nieprzywłaszczanie sobie cudzej własności,
stosowanie zasady bezstronności i równości praw”*

Zapytajmy dzieci:

- **w jakich sytuacjach zetknęły się:**
  - z uczciwym postępowaniem
  - z nieuczciwością
- **jak się czuły:**
  - kiedy zostały przez kogoś oszukane
  - kiedy ktoś dotrzymał danego słowa

ĆWICZENIE NUMER 2

J. Tuwim „O Grzesiu Kłamczuchu”

Przeczytajmy dzieciom wiersz Juliana Tuwima „O Grzesiu Kłamczuchu”. Zastanówmy się wspólnie, jak określić zachowanie cioci - czy była nieuczciwa, czy też zrobiła sprawdzian cnót Grzesia?

Wierszyk udostępniamy w dwóch wersjach, do wysłuchania lub do przeczytania przez rodzica.

J. Tuwim „O Grzesiu Kłamczuchu”

- Wrzuciłeś Grzesiu list do skrzynki, jak prosiłam?
- List, proszę cioci? List? Wrzuciłem, ciociu miła!
- Nie kłamiesz, Grzesiu? Lepiej przyznaj się kochanie!
- Jak ciocię kocham, proszę cioci, że nie kłamię!
- Oj, Grzesiu kłamiesz! Lepiej powiedz po dobroci!
- Ja miałbym kłamać? Niemożliwe, proszę cioci!
- Wuj Leon czeka na ten list, więc daj mi słowo.
- No, słowo daję! I pamiętam szczegółowo:

    List był do wuja Leona,
    A skrzynka była czerwona,
    A koperta...no, taka... tego...
    Nic takiego nadzwyczajnego,
    A na kopercie – nazwisko
    I Łódź... i ta ulica z numerem,
    I pamiętam wszystko:
    Że znaczek był z Belwederem,
A jak wrzucałem list do skrzynki,
    To przechodził tatuś Halinki,
    I jeden oficer też wrzucał,
    Wysoki – wysoki,
Taki wysoki, że jak wrzucał, to kucał,
I jechała taksówka... i trąbił autobus,
    I szły jakieś trzy dziewczynki,
Jak wrzucałem ten list do skrzynki...
    Ciocia głową pokiwała,
Otworzyła szeroko oczy ze zdumienia:
    - Oj, Grzesiu, Grzesiu!
    - Przecież ja ci wcale nie dałam
    - Żadnego listu do wrzucenia!

J. Tuwim „O Grzesiu Kłamczuchu”

<https://www.youtube.com/watch?v=SwhQtJ9KU4U>

ĆWICZENIE NUMER 3

„Budowanie domu”

Dzieci z tatą lub mamą budują dom z klocków. Układają je po kolei. Rodzic udaje, że układa klocki, a tymczasem chowa je do kieszeni. Pracuje nieuczciwie. Dom z dziurami przewraca się. Omówmy z dziećmi skutki nieuczciwej pracy:

- *Co by było, gdyby w takim domu zamieszkali ludzie?*
- *Co gdyby ktoś właśnie przechodził obok?*
- *Czy chciałbyś mieszkać w „nieuczciwe” zbudowanym domu?*
- *Jakie mogą być skutki nieuczciwie wykonywanej pracy w innych zawodach? (sprzedawca, lekarz, mechanik samochodowy, policjant, strażak itd.)*

ĆWICZENIE NUMER 4

„Prawda czy fałsz”

Uczciwość jako prawdomówność i poszanowanie prawdy

Mama lub tata wypowiada zdania, dzieci odpowiadają „prawda” lub „nieprawda”

- Niebo jest zielone.
- Słyszymy przez nos.
- To jest moja ręka. (Mama pokazuje dzieciom swoją rękę).
- To jest moja stopa. (Mama pokazuje stopę dziecka).
- Kwiaty rosną w zimie. (Czy jest to tylko jedna prawda?)

Poprośmy dzieci aby zdefiniowały prawdę i nieprawdę. Jak inaczej nazwiemy nieprawdę?

Zwykle potrafimy odróżnić prawdę od nieprawdy. Zapytajmy dzieci, dlaczego według nich ludzie mówią nieprawdę, kłamią?

Pozwólmy im na samodzielne odpowiedzi i ewentualnie uzupełnijmy je.

Ludzie kłamią:

- ze strachu przed karą lub nieprzyjemnymi konsekwencjami
- żeby coś zdobyć, osiągnąć
- ze wstydu, żeby zachować twarz
- dla żartu (na przykład na prima aprilis)
- żeby kogoś nie zranić
- żeby kogoś uchronić przed karą.

ĆWICZENIE NUMER 5

„Pinokio”

Bajka pt. „Pinokio” ukazuje jak chłopczyk wystrugany z drewna, przemienił się w prawdziwego chłopca poprzez swoją **uczciwość**. Bohater utworu zmienił swoje zachowanie, przestał kłamać, wykazał się ogromną uczciwością, przede wszystkim prawdomównością. Wysłuchajmy wspólnie z dzieckiem bajki, a następnie porozmawiajmy o zachowaniu chłopca.

Bajka pt. „Pinokio”

<https://www.youtube.com/watch?v=ctKdWRkIMaA>

Drodzy Rodzice!

Przypominamy o zabawach dla dzieci z „Żabką”, rozwijających uwagę i koncentrację, które udostępniliśmy w zeszły wtorek.

Domowa szkoła z Żabą Fredem

(ćwiczenie dla dzieci starszych 5 -6 latków)

<https://www.youtube.com/watch?v=cR7VjvW2RSs>

Uważność i spokój zabki – ćwiczenie „Mała żabka

https://www.youtube.com/watch?v=18SpO_lyH2Q

Motyl. Ćwiczenie jogi dla dzieci

<https://www.youtube.com/watch?v=D-9MZG3cz1g>

😊ŻYCZYMY UDANEJ ZABAWY!😊

Bibliografia

1. „Z dzieckiem w świat wartości” I. Koźmińska, E. Olszewska, Warszawa 2018
2. „Trampolina+ Emocje 3” B. Osińska, Warszawa 2016